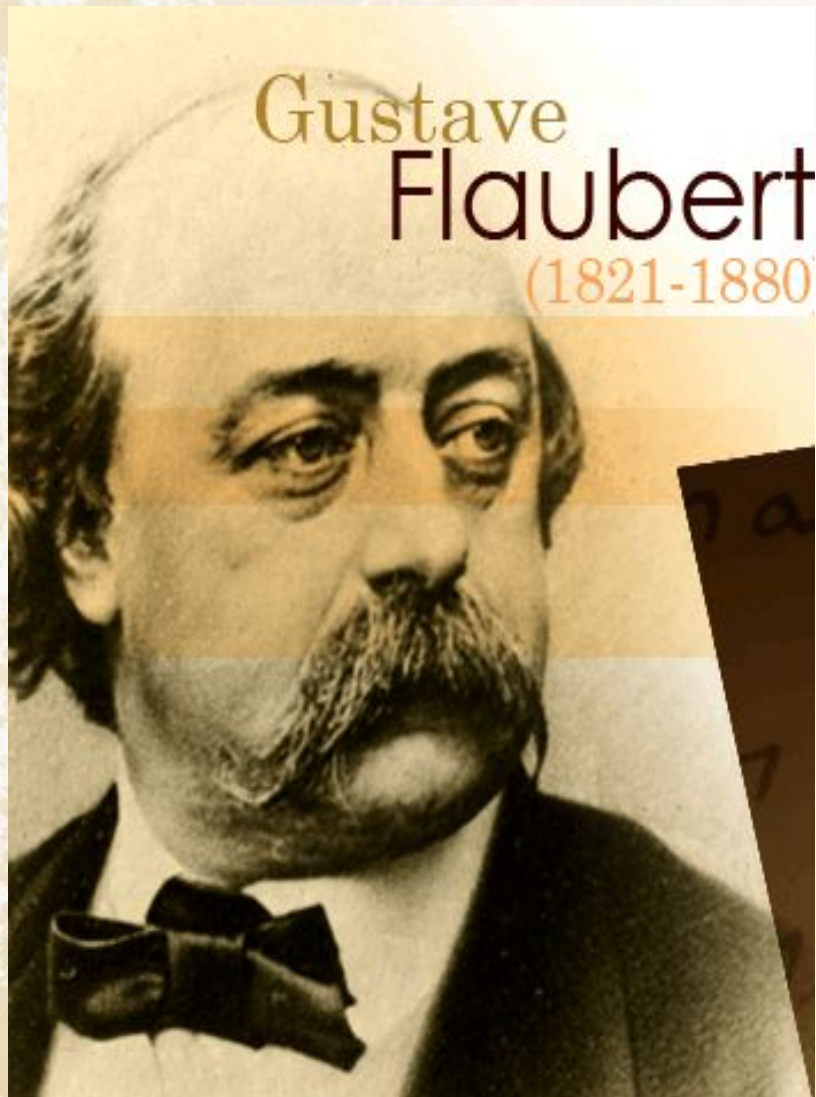

Естетичне обґрунтування нового етапу реалізму в творчості Гюстава Флобера

1. Особливості світосприйняття та естетична програма Г. Флобера.
2. Характер рецепції романтичної естетики в ранній творчості письменника. Осмислення природи творчості.
3. Принципи «об'єктивного мистецтва» в романі Г. Флобера «Мадам Боварі».
4. Утвердження нової естетики роману в творах 1860-1870-х рр. («Саламбо», «Виховання почуттів», «Бувар і Пекюше»).

Г. Флобер (1821-1880) – другий етап розвитку французького реалізму

В цілому Флобер - письменник **бальзаківської** школи. В творчості він, як і інші письменники-реалісти, керувався настановою на зображення **об'єктивної** картини життя суспільства у відповідності до реалістичних принципів – **детермінізму, еволюції, всеохопності, типізації.**

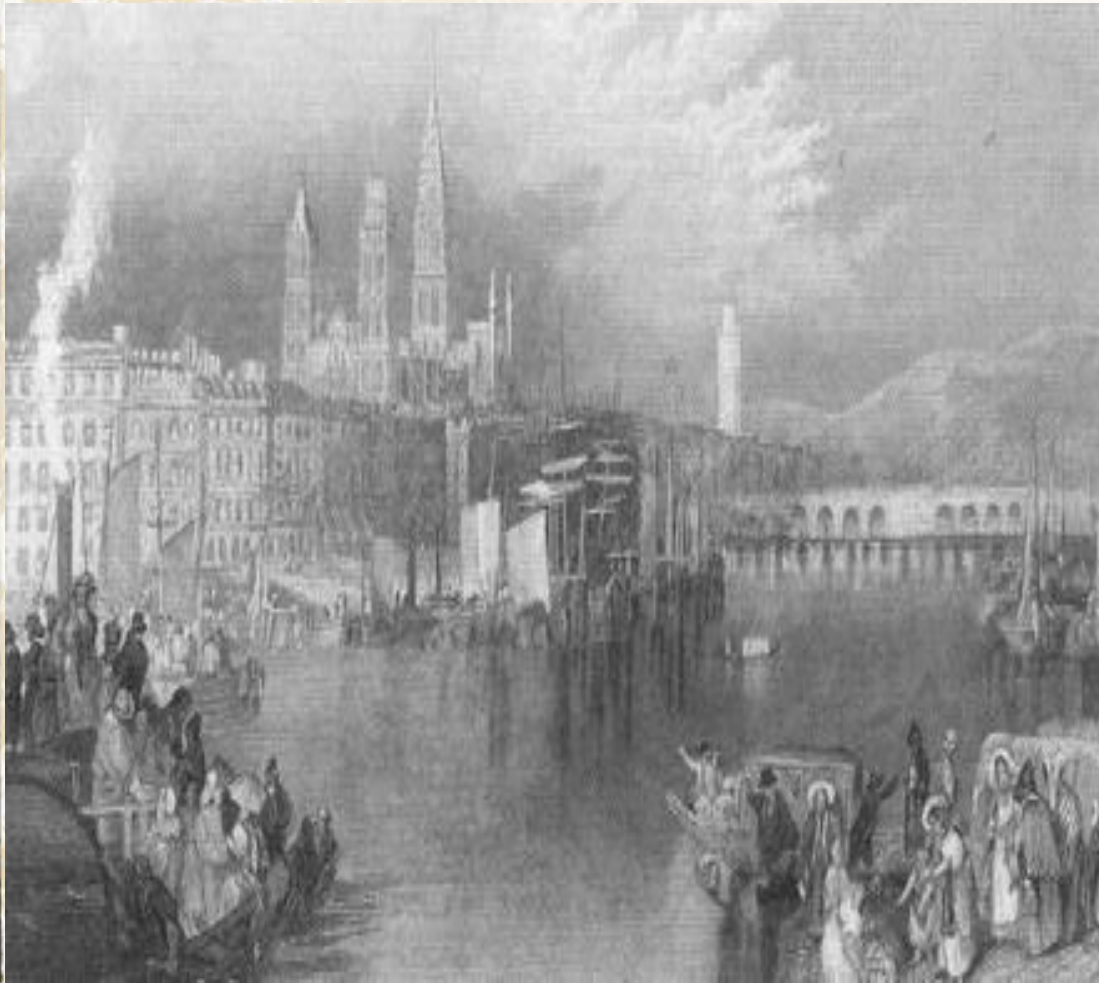
Франція Г.Флобера - часи соціальної і економічної **стабільності**.

Реалізм стає іншим: замість глобальних узагальнень - дослідження приватних, домашніх випадків, характери героїв стають більш дрібними і звичайними. Франція буржуазна, меркантильна, торгівельно-промислова.

Флоберівський герой - **посередня** людина. Дрібні герої, дрібні лиходії. Нудьга і сірість. **«Світ кольору плісняви»**.

Провінційне місто Руан – батьківщина Г.Флобера

Ашіль і Кароліна Флобер – батьки Гюстава Флобера

В 1840 р. Гюстав Флобер, закінчивши Руанський королівський коледж, вступив на юридичний факультет Паризького університету.

Університетське життя не любив, до однокурсників ставився із презирством.

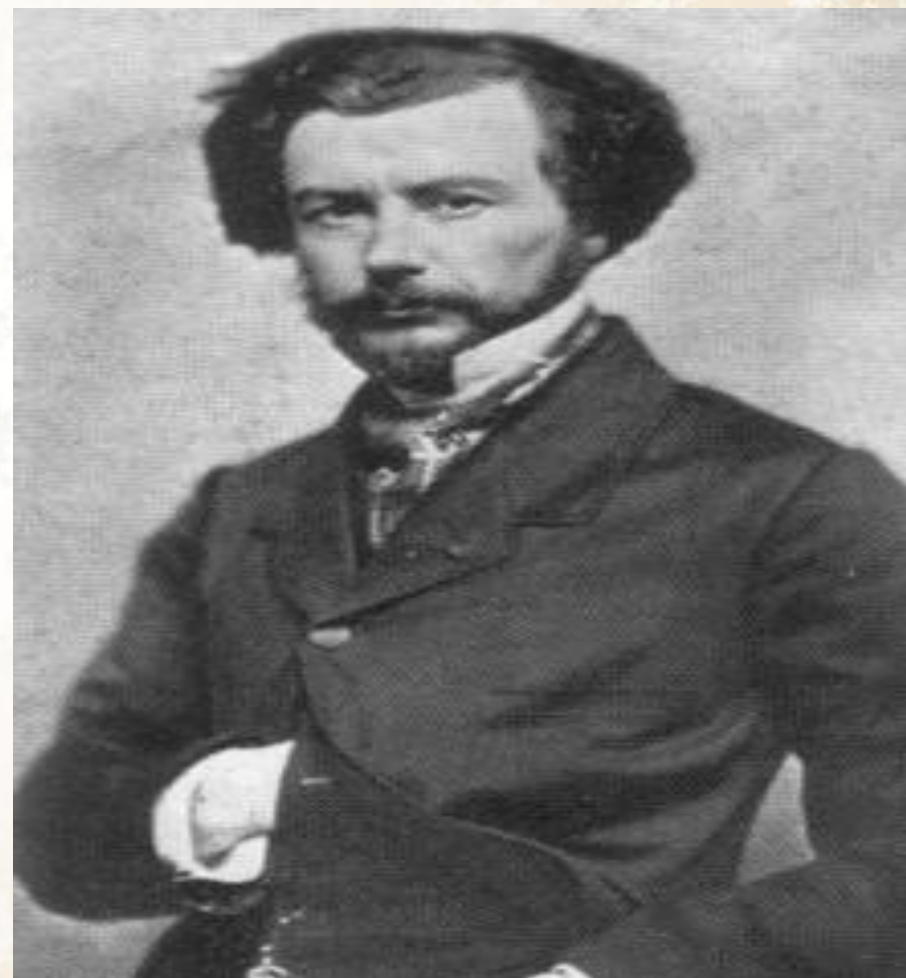
Не завершив навчання, оскільки у 1844 р. сталася подія, що сильно вплинула на майбутнє життя. У нього стався серйозний напад епілепсії. Повторювалися вони впродовж усього життя, супроводжувались слуховими і зоровими галлюцинаціями.

Маєток Круассе – місце життя і творчості Г.Флобера

Луї Буйле і Максим Дюкан

“Нехай собі стверджується
Імперія, закриємо свої двері,
піднінемося на Вежу зі Слонової
Кістки, на найвищий щабель,
ближче до неба. Там інколи буває
холоднувато. Та хіба не все одно?
Там видно блиск зірок і не чути
індиків”.

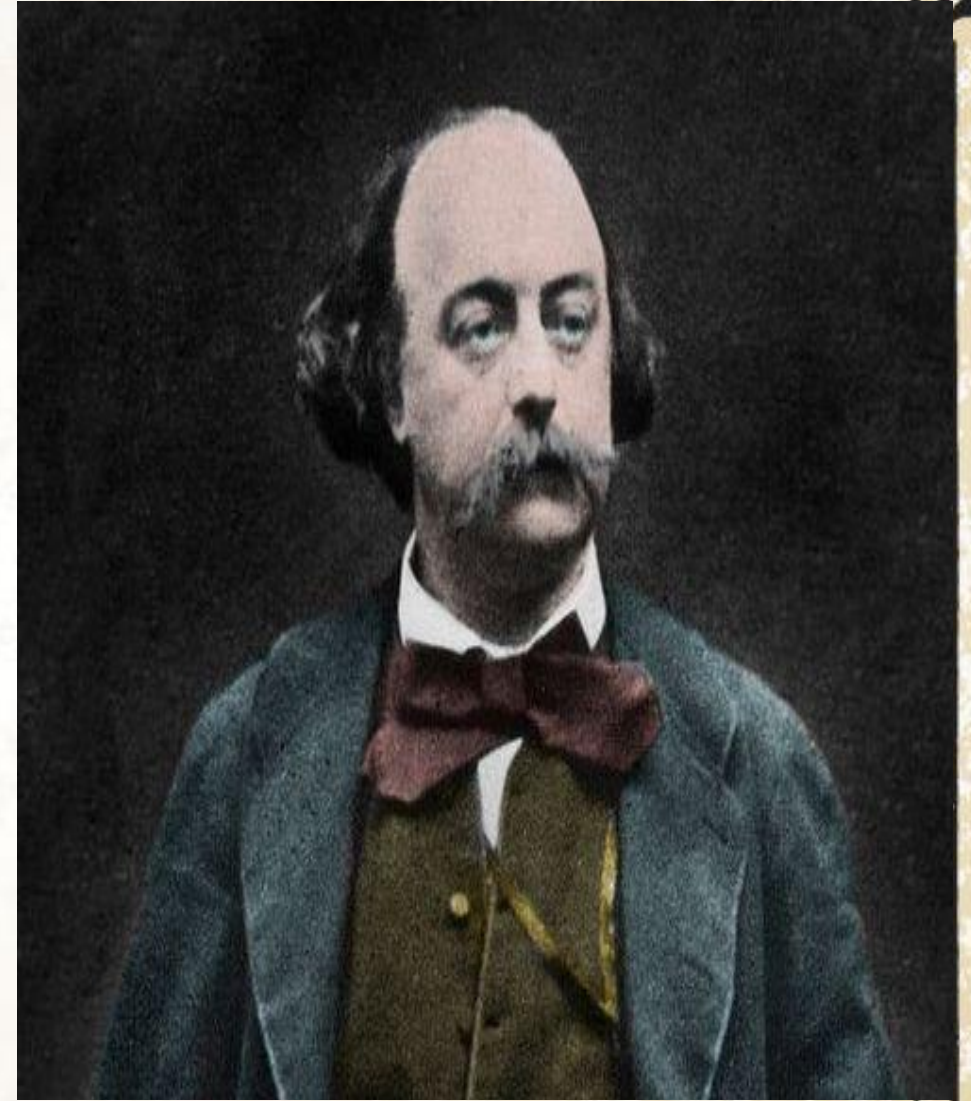
Г. Флобер

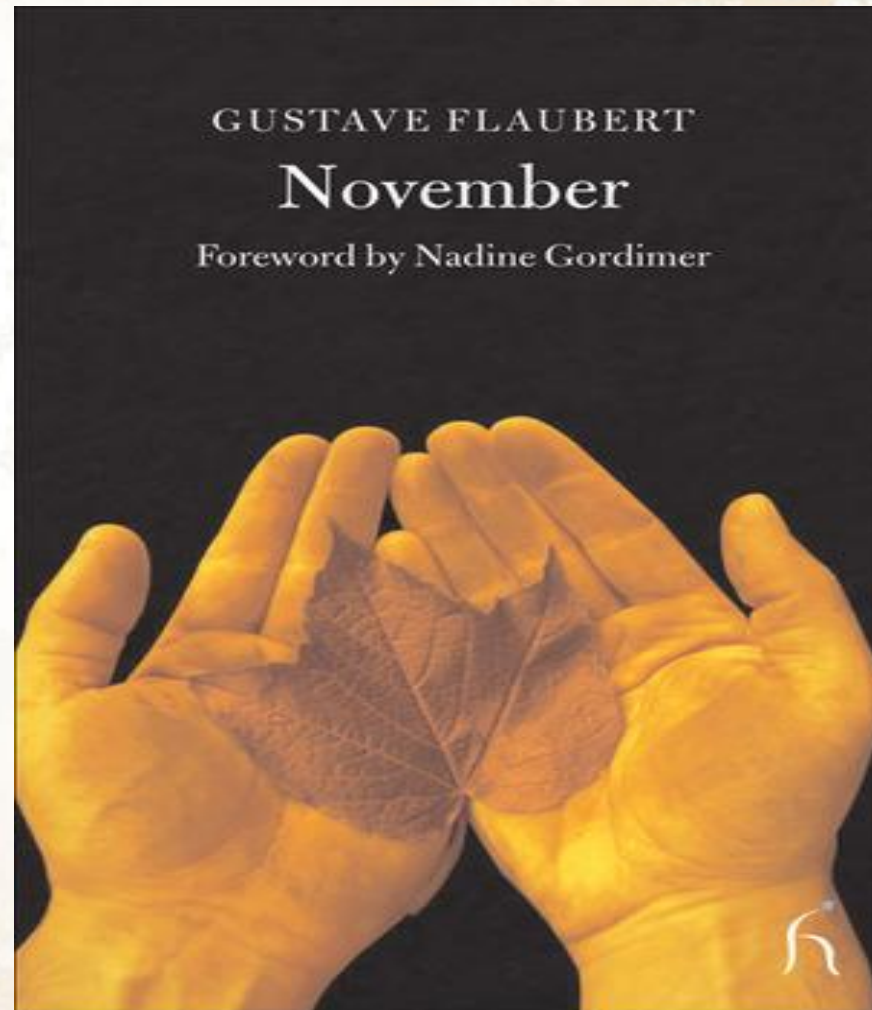
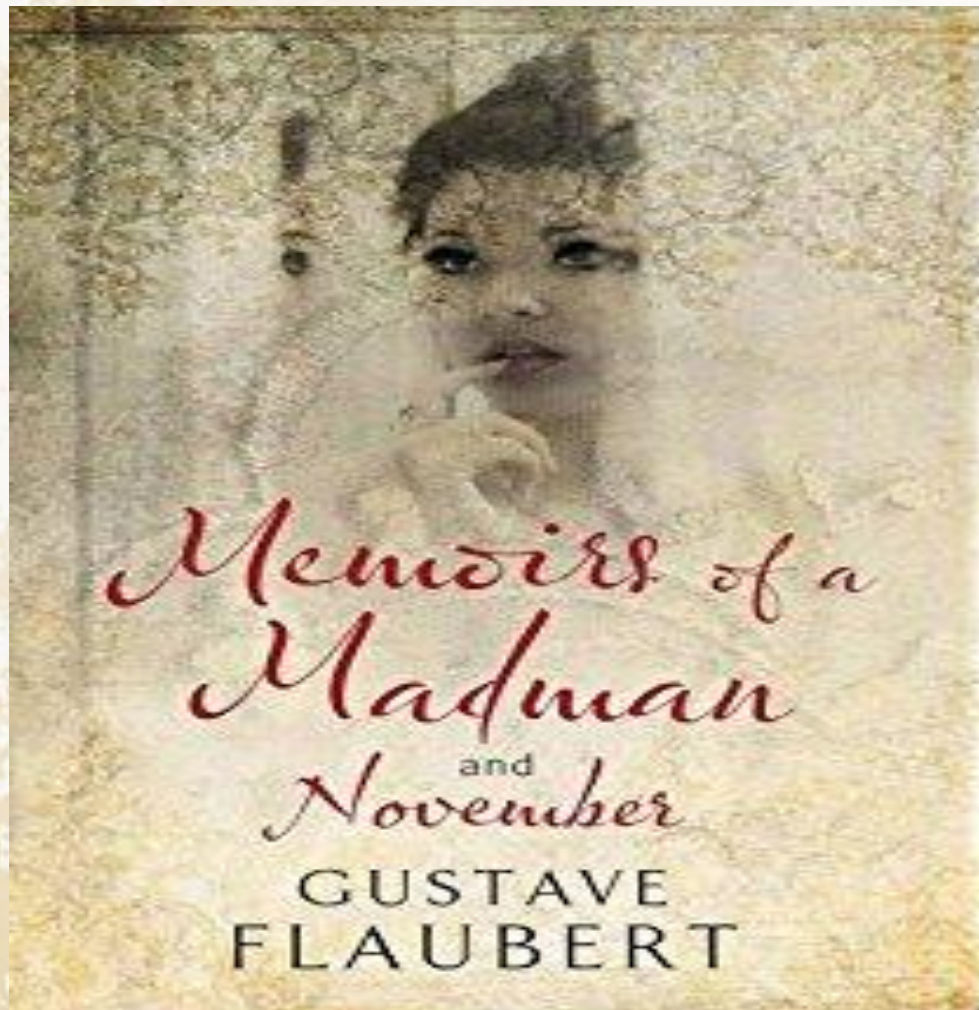
«Серед мореплавців, що вирушають в море, є ті, що знаходять нові материки і приєднують їх до Землі або відкривають нові небесні світила. Це майстри своєї справи, великі і знамениті особи. Але є і такі, хто сіє зброєю терор і руйнування, хто багатіє і жиріє на цьому...

Я ж непримітний і терплячий ловець перлів, той, хто пірнає в глибини і повертається з порожніми руками і посинілим обличчям. Невідома фатальна пристрасть примушує мене занурюватися в безодню думки, в її глибини, які не перестають зачаровувати сильних духом.

Я готовий витратити своє життя на споглядання океану мистецтв; доки інші подорожують і воюють, я ж час від часу розважатимуся, всього лише пірнаючи за зеленими і жовтими нікому не потрібними мушлями. Я залишаю їх собі, щоб прикрашати стіни своєї хатини».

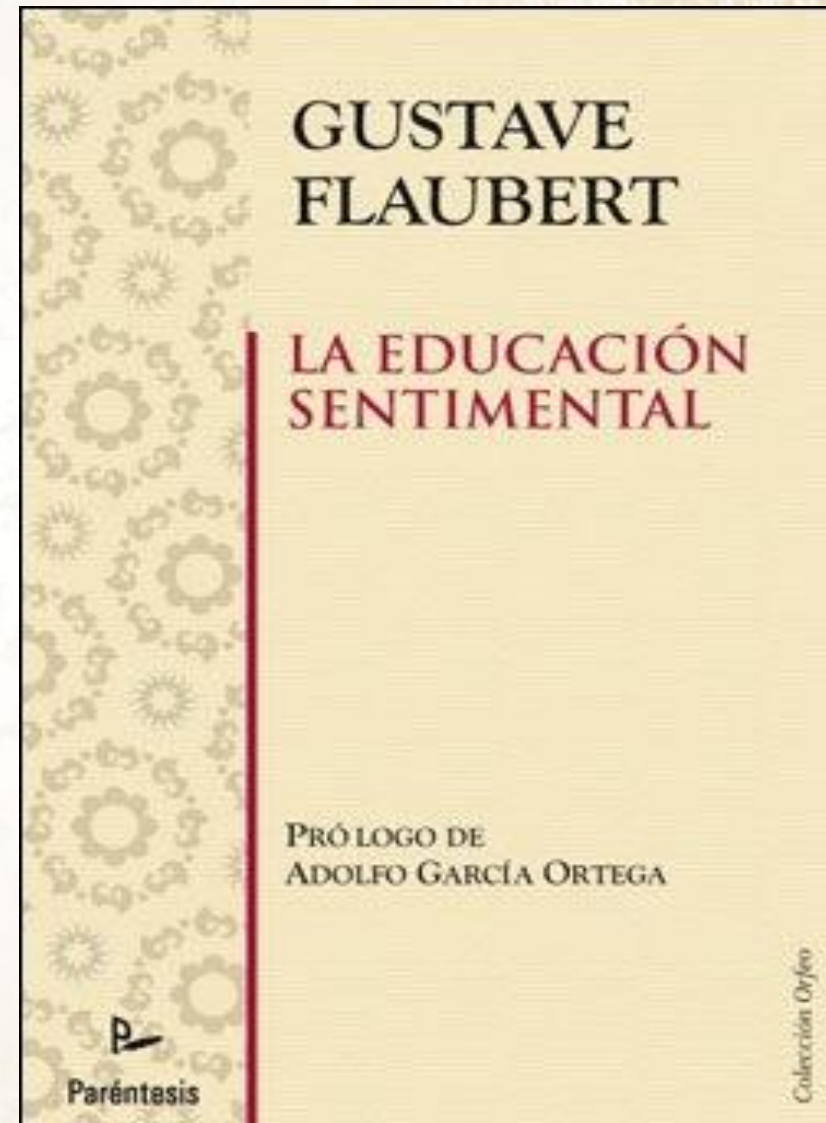

Перші літературні спроби Флобера з'являються в середині 1830-х років. Виконані в традиційній манері «несамовитого романтизму».

Перший роман «Виховання почуттів» 1845

Тема духовного
розвитку людини.
Центральна проблема
твору - вибір
людиною життєвого
шляху.

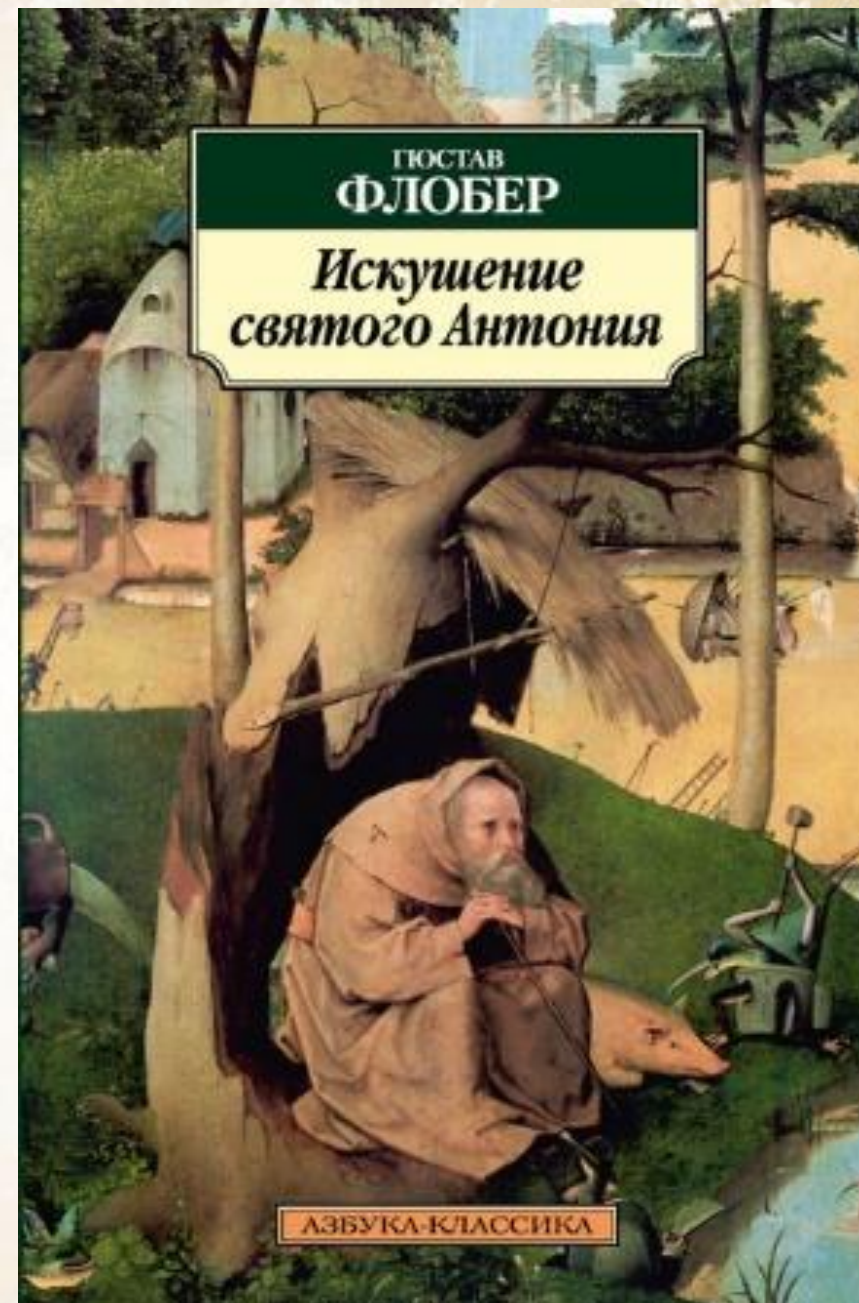
«Спокуса святого Антонія» (1849) - містерія, або символічна драма.

Дія розвивається у **двох** планах. Один реальний, або **об'єктивний** (фантастична реальність, населена символами, персоніфікованими гріхами й чеснотами).

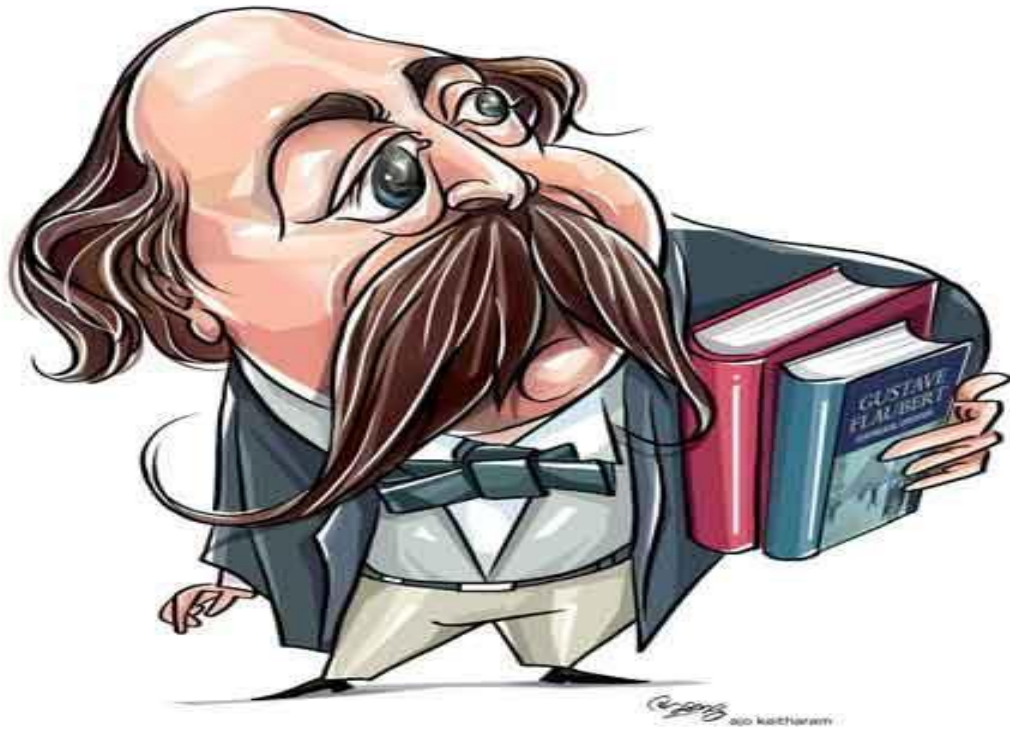
Другий - **суб'єктивний**, відбиває свідомість християнського аскета Антонія.

Флобер прагне проникнути у **внутрішній світ** людини, що свідомо відріклася від усього земного, але не знайшла спокою.

Письменник відтворює **психологію** людини, що жила в давні часи. Разом з тим драма має філософський, загальнолюдський зміст.

Подорож на Схід (1849-1850) – визначна подія, межа, після якої починається період творчого розквіту і остаточно формується флоберівський «об`єктивний метод».

Caricature: Gustave Flaubert

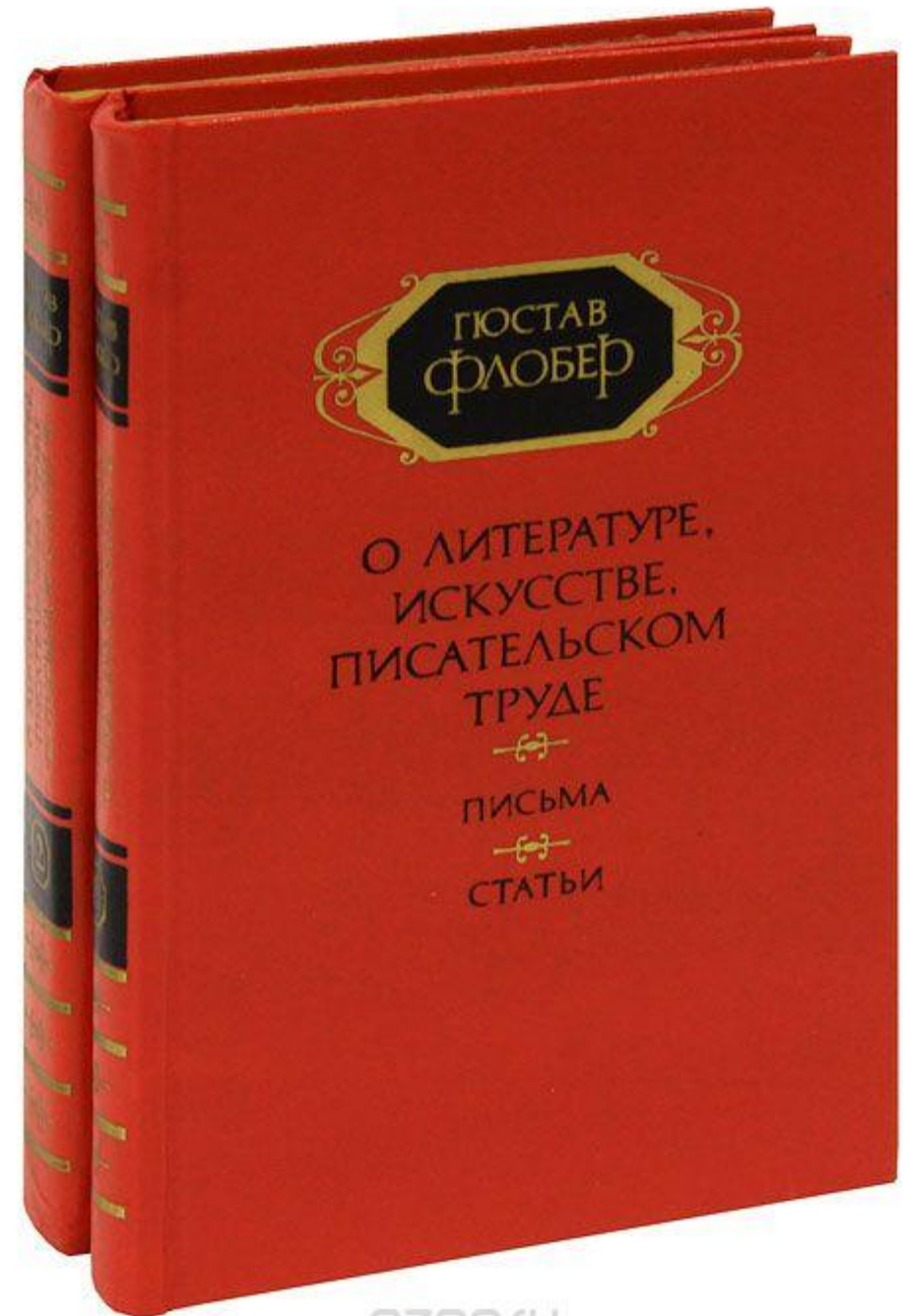
Оскільки творчий процес є пізнанням **об'єктивної істини**, художник у своєму творі не повинен виражати власні пристрасті або виносити оцінки, він має користуватися **принципом «об'єктивності»**.

Правда мистецтва - не точна копія життя, а відкриття його **справжнього змісту**, тобто загальної єдності й **взаємозумовленості**.

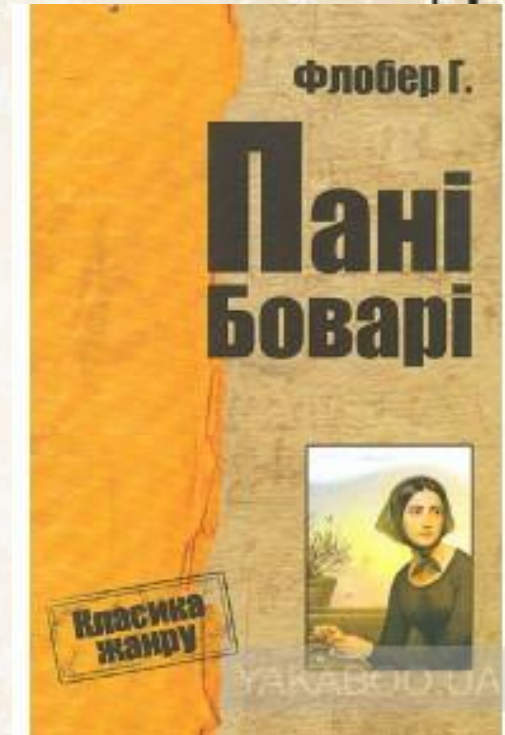
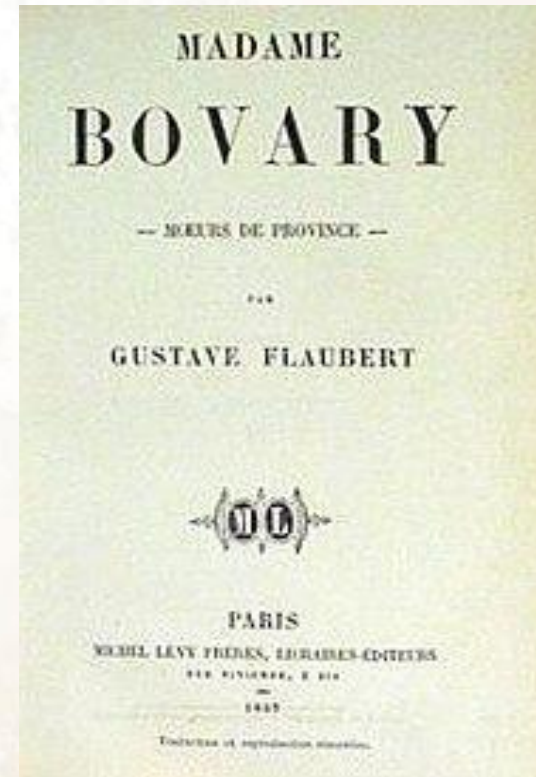
Він має намір використовувати в літературі метод **об'єктивного наукового дослідження**.

Йому здавалося, що *мистецтво і наука* безперервно зближуються, що мистецтво стає більш науковим, а наука більш художньою.

Флобер рекомендує підходити до людей як до **мастодонтів і крокодилів**, вчиняти з ними так, як це роблять учені. «Покажуйте їх, набивайте з них опудала, заспиртовуйте їх, от і все. Але оцінювати їх, ні!».

Роман «Мадам Боварі» (1856)

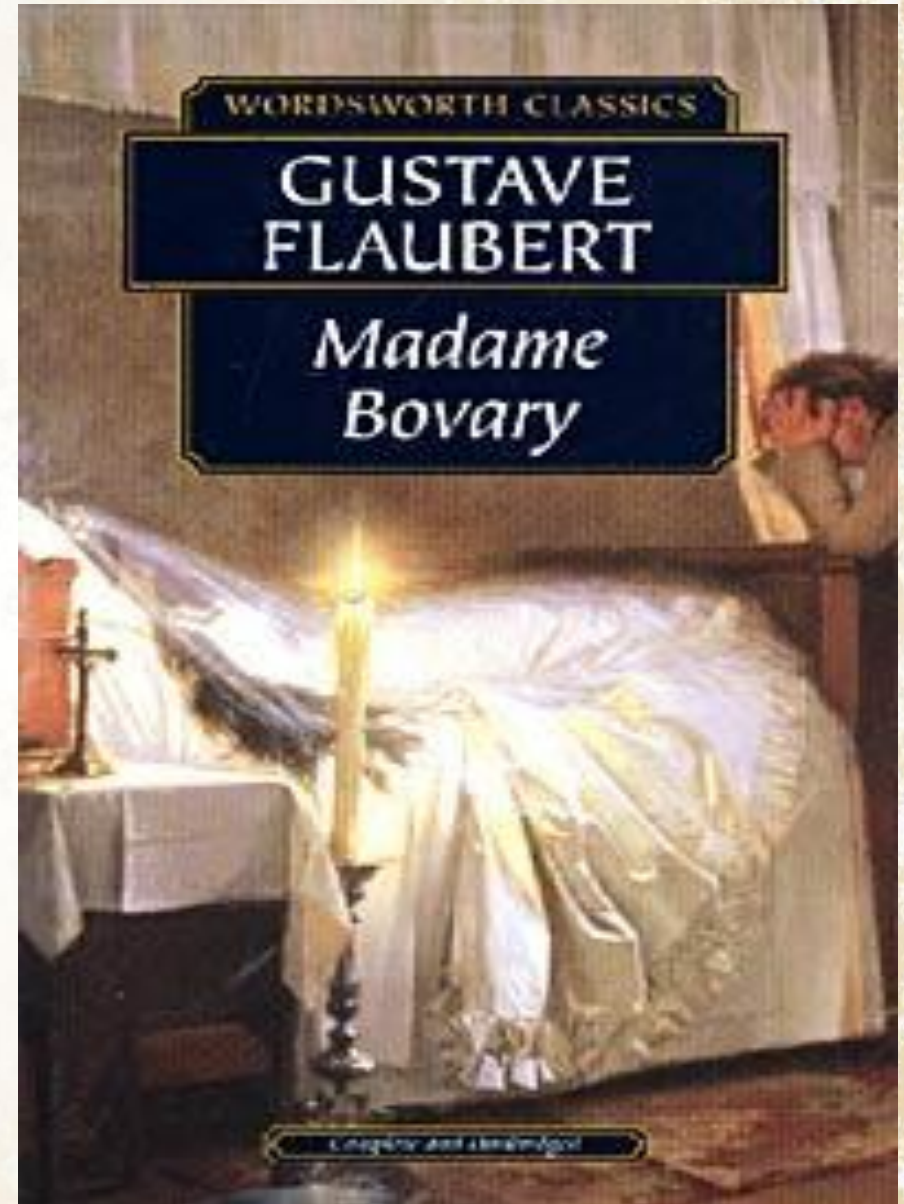
ce qui lui avait offert
 Les hommes de son parti
 mettant une sorte de zèle
 par eux-mêmes
 les actions d'humanité
 les derniers salons
 dans les salles
 le sein
 première ligne
 dans tous les coins
 la bête
 le courage
 il ne restait plus
 il avait d'allouer
 pas de donner le mot
 à bas le long
 à bas le long
 à bas le long

1841
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Провінційне життя міщанського світу
«**кольору плісняви**».

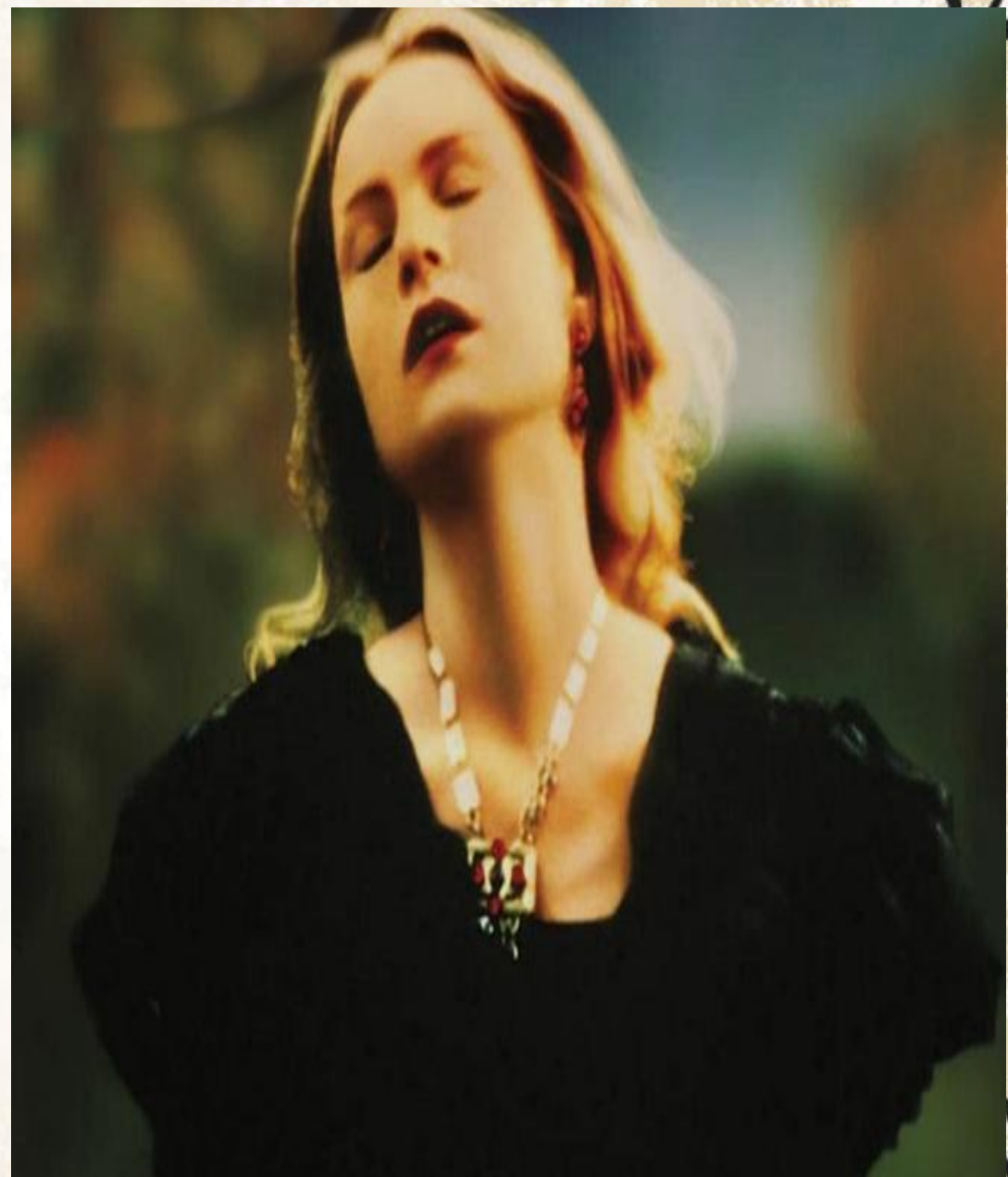
Критик Ш. Сент-Бев: «Ідеальне
скінчилося, ліричне вичерпало себе.
Настало протверезіння. Сувора, нещадна
правда, останнє слово життєвого досвіду,
проклали собі шлях в мистецтві».

Е. Золя: «Поява роману «Пані Боварі»
ознаменувала нову епоху в літературі.
Здавалося, що принципи **сучасного**
роману, розсіяні в грандіозній творчості
Бальзака, нарешті знайдені і з чіткістю
викладені на чотирьохстах сторінках
книги. Кодекс нового мистецтва був
створений».

Повсякденний сюжет, який не має в собі нічого грандіозного і піднесеного, допоміг виявити сутність **сучасної епохи**.

Г. Флоберу вдалося передати одержимість матеріальними інтересами і низькими пристрастями, а принцип **«об'єктивності»** і найвищий рівень правдивості надали роману трагедійного звучання і філософської глибини.

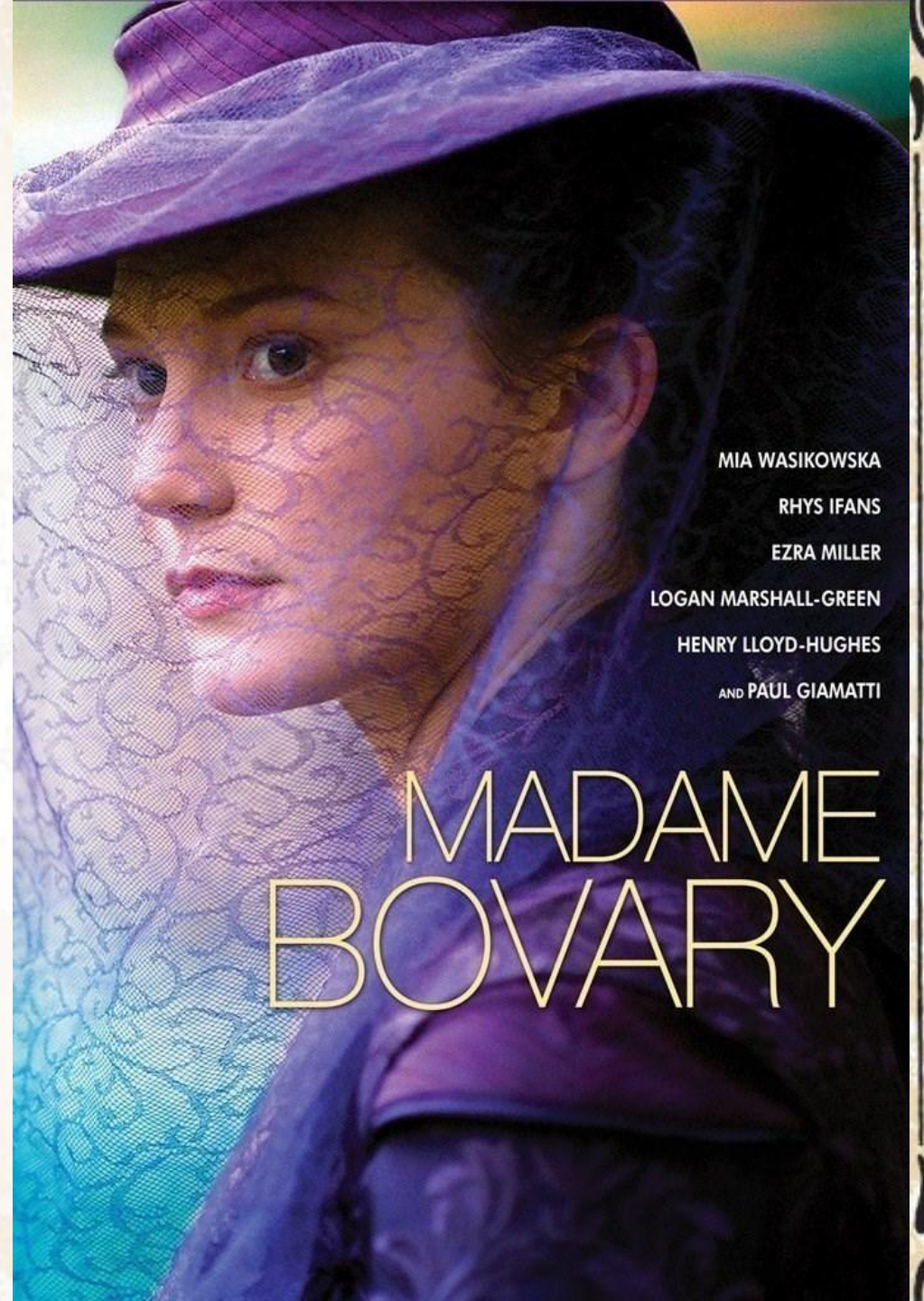

Героїня Флобера викликає іронію і співчуття одночасно.

В її безглузких ідеалах, недалеких мріях і невгамовній любовній тузі Флобер побачив спрагу недосяжного щастя, **прагнення до ідеалу**, відразу до потворного існування, до «світу кольору плісняви».

Тільки незадоволеність життям, тільки страждання через **невідповідність ідеалу і реальності** здатні зберегти в людині живу душу, тому й у своїй звичайній героїні письменник знаходить «божественний вогонь».

Письменник стверджував: «Мадам Боварі - це я».

MIA WASIKOWSKA

RHYS IFANS

EZRA MILLER

LOGAN MARSHALL-GREEN

HENRY LLOYD-HUGHES

AND PAUL GIAMATTI

MADAME BOVARY

"Пані Боварі" - тонкий психологічний роман. Прийоми психологічного аналізу різноманітні. Серед них є характерні тільки для нього - **непряма характеристика, матеріалізація відчуттів**; є і загальноприйняті - **діалог, внутрішній монолог, авторська характеристика, пейзаж.**

Проте і традиційні прийоми психологічного аналізу є власне флоберівськими, оскільки в них внесені нові, продиктовані його естетикою елементи.

ДЖЕЙСОН ФЛЕМИНГ ДЖЕММА АРТЕРТОН ФАБРИС ЛУКИНИ
в фильме АНН ФОНТЕН («КОКО ДО ШАНЕЛЬ»)

ДРУГАЯ БОВАРИ

ЖИЗНЬ ЯРЧЕ РОМАНА

В КИНО С 7 МАЯ

16+

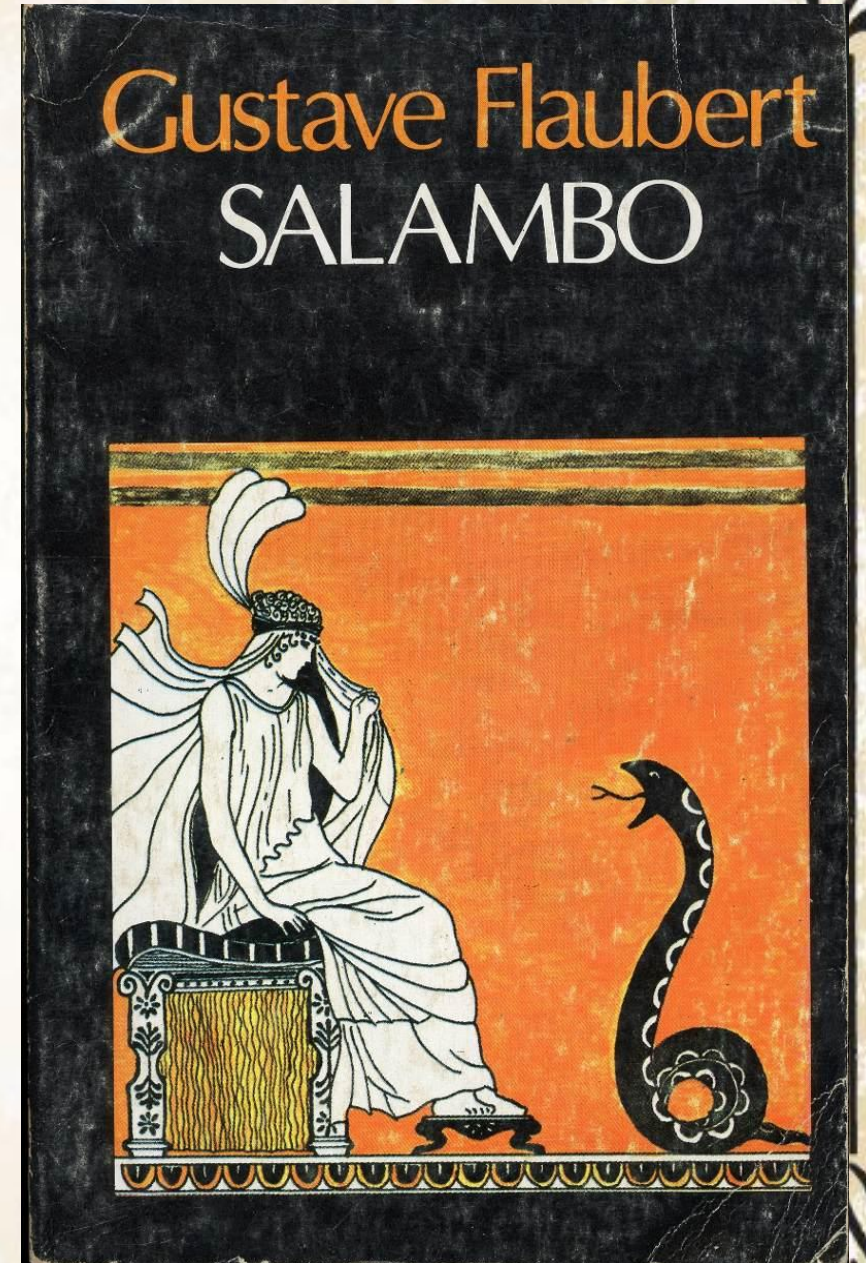

«Саламбо» (1862)

«Я хотів відобразити бачення стародавнього світу, застосовуючи до античності метод **сучасного роману**».

Давні люди - близькі до природи істоти. В них яскравіше виявляється єдність **фізіології і психології**.

Орієнтуючись на історичні і філософські системи свого часу, письменник вважав, що психологія давньої людини базується на **релігійних уявленнях** і через них себе виражає.

Саламбо — прекрасна, але краса її **не індивідуалізована**, подібна красі античної скульптури, що змальовує богів і богинь. Її внутрішній світ залишається таємницею, як і все **містичне оточення**, в якому вона живе.

Флобер детально описує її одяг, дорогоцінні прикраси, але майже нічого не говорить про її зовнішній вигляд, про її **душевні рухи**.

У цьому позначилися уявлення письменника про жінок античного світу, риси яких збереглися на Сході. Сучасна жінка Європи, на думку Флобера, — «це результат цивілізації, штучний продукт». Індивідуальних рис вона набула у зв'язку з розвитком індивідуальної любові.

Роман «**Виховання почуттів**» - вперше у Флобера широка картина сучасної епохи.

Новий, незвичний тип роману. Ані яскравих пристрастей, ані засудження пороків, ані пошуків ідеалу. Монотонна, **сіра повсякденність**.

Саме життєві **дрібниці** впливають на головного героя Фредеріка - вони змінюють його настрої, почуття і його особистість.

Флобер будує роман із дрібних подій, випадкових зустрічей і незначних учинків. Написаний він досить скупко, без внутрішніх ліричних монологів, без поетичних описів.

Мова Флобера проста, точна, майже наукова. Незвична побудова й стиль оповіді не призвели роман до успіху у читачів. Він здався їм «нудним». Високу оцінку «Вихованню почуттів» дали Жорж Санд, Золя, Мопассан.

Це **філософський** роман, де не важливі вірогідність деталей і правдоподібність ситуацій. Так, герої анітрохи не старіють протягом багатьох років, вони не наділені індивідуальністю, їхня психологія **умовна**.

Сміючись над неуктвом і наївністю Бувара і Пекюше, Флобер показує, як вони духовно збагачуються.

Але загальний підсумок роману **невтішний**. Флобер говорять про вікові помилки людства, про марність пошуку наукової і філософської істини. «Наука побудована на підставі даних, здобутих в одному з куточків світу. Мабуть, вона не відповідає решті частин світу, невимірно більшої, нам невідомої і недоступної». **Соціальний песимізм** Флобера ще раз обертається **філософським скептицизмом**.

